

Pyhtään Siltakylän alueen maatilaselvitys

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	2
2. TUTKIMUSMENETELMÄT	2
3. TULOKSET	2
3.1. Viljelijöiden taustatietoa	2
3.2. Tilojen tuotanto ja toiminta	3
3.3. Maataloustuotannon kehittämistarpeet	4
3.4. Muun yritystoiminnan kehittäminen.....	4
3.5. Tulevaisuus ja jatkajat	4
3.6. Ranta-alueiden nykykäyttö	5
3.7. Kiinnostus tonttimaan myyntiin	5
3.8. Ympäristötuen erityiset alueilla	5
3.9. Viljelijöiden ajatuksia aluetta koskevista maankäytön muutoksista.....	5
4. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	6

Liitteet Kartta
 Haastattelulomake

ProAgria Kymenlaakso ry
Paimenpolku 16
45100 Kouvola

Tekstit: Leena Pohjola
 Helena Pakkanen

1. Johdanto

Pyhtäällä osayleiskaavojen vaikutusalueisiin kuuluvat Mokran sekä Siltakylän alueet. Siltakylän alueella on tiiviisti rakennettua aluetta ja paikoitellen maatalousvaltaista maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltua kulttuurimaisemaa. Maatilaselvityksen tarkoituksena on tuoda esiin maatilayrittäjien ja maanomistajien toivomuksia ja ajatuksia alueidensa maankäytöstä. Tavoitteena on antaa kaavatyölle kattava kokonaiskuva alueella harjoitettavasta maataloudesta ja sen kehityssuunnista. Selvityksessä on huomioitu myös alueen maisema ja maaseutu ympäristön arvokkaat elinympäristötyypit, joiden hoitoon ja ylläpitoon viljelijät voivat hakea ympäristötuen erityistukia.

2. Tutkimusmenetelmät

Haastattelututkimusta varten lähetettiin tiedotekirje ja haastattelulomakepohja yhteensä 20 tilalle, joilla on tilakeskus tai peltoalueita hallinnassa Siltakylän osayleiskaavan vaikutusalueella. Kirjeen lähettämisen jälkeen otettiin puhelimitse yhteyttä kohdetiloihin ja tarjottiin haastattelun tekemistä tilalla tai puhelimitse. Lomakkeen täyttäminen itsenäisesti ja sen toimittaminen postitse selvityksen tekijöille oli myös vaihtoehtona. Vastaukset saatiin 10 tilalta, joiden tilakeskus on Siltakylän alueella. Lisäksi vastaus saatiin kahdelta tilalta, joilla on alueella peltoja hallinnassa. Selvitykseen osallistui yhteensä 12 maatilaa, joten osallistumisprosentti oli 65 %. Vastaajista kaksi valitsivat itsenäisen toimintatavan ja palauttivat lomakkeen postitse. Yhtä maatilaa ei tavoitettu puhelimitse lainkaan. Kahdella tilalla omistajat arvioivat, ettei asia kosketa heitä paljoakaan eivätkä halunneet vastata ollenkaan. Loput lupasivat täyttää lomakkeen itsenäisesti, mutta jättivät kuitenkin palauttamatta muistutuksista huolimatta.

3. Tulokset

Tämän osuudessa tilastoissa käsitellään pääosin niiden tilojen tietoja, joiden talouskeskus sijaitsee Siltakylän kaava-alueella. Mielenkiintoista on huomion kohteena myös kaksi tilaa, joilla on peltoja hallinnassa alueella.

3.1. Viljelijöiden taustatietoa

Kyselyyn vastanneista maatalousyrittäjistä kuusi työskentelee täysiaikaisesti tilalla. Yksi vastaaja käy kokoaikaisessa ansiotyössä tilan ulkopuolella. Kahdella vastanneella on muuta yritystoimintaa maatalouden lisäksi.

Puolisoista kaksi työskentelee täysiaikaisesti tilalla. Kaksi puolisoa käy kokoaikaisessa ansiotyössä maatalouden ohella.

Taulukko 1. Maatalouselinkeinoon työllistyvyys maatioilla, joiden tilakeskus sijaitsee Siltakylän osayleiskaavan alueella.

Siltakylä	Viljelijä	Puoliso
Ei työskentele tilan ulkopuolella	6	2
Osa-aikainen ansiotyö maatalouden lisäksi	0	1
Kokoaikainen ansiotyö maatalouden lisäksi	1	2
Muuta yritystoimintaa maatalouden yhteydessä	2	0
Muuta liiketoimintaa, ei liikkeenä	0	0
Eläkkeellä	0	1
Yhteensä	9	6

3.2. Tilojen tuotanto ja toiminta

Siltakylässä tilojen päätuotantosuuntien jakauma oli hyvin yksipuolinen. Kahdeksan tilaa on peltokasvien tuottajia ja yhdellä päätuotantosuuntana on myös hevostalous. Lisäksi yhdellä peltokasvien tuottajalla on myös hevosia ja toisella lihakarjaa.

Taulukko 2. Tilojen päätuotantosuunnan jakautuminen Siltakylän alueella.

Päätuotantosuunta	Siltakylä
Peltokasvit	8
Maito	0
Naudan- ja lampaanliha	0
Sikatalous	0
Puutarhakasvit	0
Hevostalous	1
Pellot hoidettuna viljelemättömänä peltona	1
Yhteensä	10

Taulukko 3. Siltakylän alueella sijaitsevien maatiilojen hallinnassa olevat peltopinta-alat.

Peltopinta-alat	min	ka	max
Siltakylä	5,0	29,9	55,6

3.3. Maataloustuotannon kehittämistarpeet

Lähes kaikki vastaajat näkivät kaavoituksen ja moottoritien rakentamisen hankaloittavan viljelyä sekä vaikeuttavan elinkeinon kehittämistä. Haastatteluissa kävi ilmi, että kaikki vastaajat haluavat säilyttää alueen maaseutumaisuuden sekä haluavat maatalouden harjoittamisen olevan turvattua tulevaisuudessakin. Hevostiloilla kehittäminen mm. maastoreittien osalta on hankalaa kun tilat ovat jo nyt rakentamisen puristuksissa.

3.4. Muun yritystoiminnan kehittäminen

Puolella vastaajista on viljelyn lisäksi muuta yritystoimintaa kuten maanrakennusta, urakointia, ratsastuskoulu ja kiinteistö- ja tiehuoltoa. Maatalouden lisäksi harjoitettava yritystoiminta antaa lisätuloja alueen maatiloille, jolloin pystytään varautumaan paremmin muuttuviin olosuhteisiin. Vastaajat ovat kuitenkin epävarmoja tekemään laajennuksia uuden moottoritien ja kaavoituksen takia. Hevostiloilla aiotaan laajentaa voimakkaasti, sillä alueella on näille palveluille kysyntää.

3.5. Tulevaisuus ja jatkajat

Suurimalla osalla alueen maatiloista tuotanto jatkuu pitkällä tähtäimellä. Haastatteluun osallistuneista 10 tilasta kuudella sukupolvenvaihdos ei ole ajankohtaista lähitulevaisuudessa. Yhdellä tilalla on jo jatkaja tiedossa, vaikka sukupolvenvaihdos ei ole ajankohtaista. Kolmella tilalla on mahdollisesti jatkaja.

Taulukko 4. Sukupolvenvaihdosnäkyvät alueen maatiloilla

<u>Tilan toiminnalla jatkaja</u>	<u>Siltakylä</u>
Ei	1
Ehkä	3
Kyllä	1
<u>Ei ajankohtaista</u>	<u>6</u>
Yhteensä	11

3.6. Ranta-alueiden nykykäyttö

Vastaajista puolella oli omistuksessaan ranta-alueita jokivarressa, jotka kaikilla olivat peltoa. Heinlahden ranta-alueet ovat Natura-aluetta. Osaa ranta-alueista hoidetaan laiduntamalla.

3.7. Kiinnostus tonttimaan myyntiin

Siltakylän alueen vastaajat suhtautuivat tonttimaan myyntiin pääosin kielteisesti. Ainoastaan kaksi vastaajaa sanoi harkitsevansa asiaa tapauskohtaisesti. Yhdellä vastaajalla oli pelkästään vuokramaita kaava-alueella, eikä sen takia vastannut kysymykseen. Loput vastaajista haluavat säilyttää mahdolliset tonttimaat omille jälkipolville. Haastatteluissa ilmeni myös, että aluetta pidetään nyt jo ahtaana rakentamiselle eikä alueelle kaivata yhtään uutta rakentamista. Asutuksen tihentyminen haittaa erityisesti hevostalouden toimintaedellytyksiä

3.8. Ympäristötuen erityiset alueilla

Alueen tiloilla on hyvin vähän voimassa olevia ympäristötuen erityistukisopimuksia. Heinlahden rannalla on useita valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja. Näiden alueiden hoito erityistukisopimusten avulla kiinnostaa alueen tiloja. Suojavyöhykesopimukset kiinnostavat myös alueen tiloja.

3.9. Viljelijöiden ajatuksia aluetta koskevista maankäytön muutoksista

Siltakylän alueella suhtauduttiin kaavoitukseen hyvin kielteisesti ja jopa vihamielisesti. Viljelijöiden mielestä alueella on jo nyt ahdasta ja liikennettä paljon, mikä hankaloittaa ja vaikeuttaa maatalouselinkeinoa. Moottoritien rakentaminen haittaisi muutaman tilan toimintaedellytyksiä erittäin merkittävästi. Alueen arvokkaaksi luokiteltu kulttuurimaisema halutaan säilyttää ennallaan. Vanhat rakennukset tulisi myös säilyttää. Maankäyttöön ei toivota rajoituksia.

4. Johtopäätöksiä

Siltakylän alueella viljelijät haluavat säilyttää maiseman ennallaan eikä lisärakentamista kaivata. Uusi moottoritie haittaa alueen maataloustuotantoa merkittävästi, sillä se vie viljelijöiden maa-alueita ja hajottaa peltolohkoja. Peltojen halutaan säilyvän viljelykelpoisina ja ne halutaan pitää kaavoituksen ulkopuolella. Alueella on muutamia kehittämishaluisia maatiloja, joiden tuotannon edellytykset ja laajentamismahdollisuudet on turvattava. Alueella tilamäärä vähenee lähivuosina mutta jatkavien tilojen elinkelpoisuuden säilyttämiseksi nykyinen peltoala on säilytettävä viljelykäytössä. Todennäköisesti lähitulevaisuudessa aktiivituloilla on hyvät mahdollisuudet kasvattaa peltoalaansa ja samalla parantaa tuotannon elinkelpoisuutta. Alueella on myös tuotantoa lopettavia tiloja. Näiden tilojen peltoa mahdollisesti siirtyy ainakin vuokrapeltoina aktiivitulojen hallintaan. Lopettavat tilat haluavat peltojen säilyvän viljelykäytössä tulevaisuudessakin. Alueella on hevostiloja, jotka tarvitsevat rauhallisia maastoreittejä hevostoimintansa ylläpitoon. Alueella on jo tällä hetkellä paljon liikennettä ja tiivistä asutusta, mikä hankaloittaa maastoreittien järjestämistä. Tiivis asutus on jo nyt tullut niin lähelle tiloja, että se on haitannut molempia sekä viljelijöitä että uusia asukkaita. Siltakylässä on vireää hevostoimintaa, jolla riittää kysyntää. Hevostoiminnan ansiosta Pyhtäälle on muuttanut uusia asukkaita. Tiivis kaavoitus hankaloittaisi hevostoimintaa, joka kuitenkin tuo taloudellista hyötyä Pyhtään kunnalle.